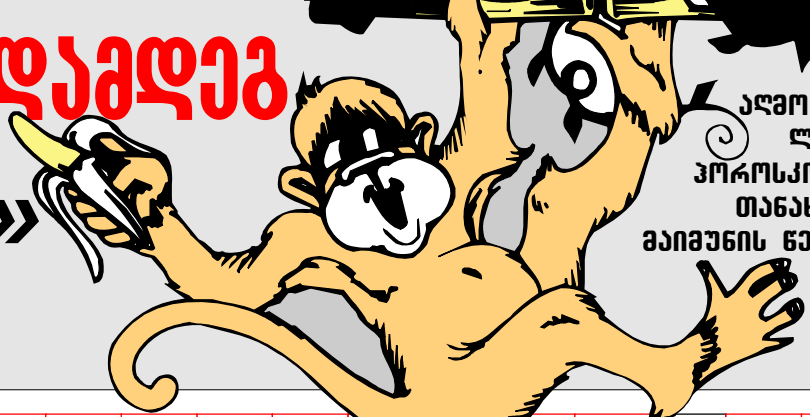

ფანტაზია 2004

გილოცავთ დაგვებ

«**სეზანსეზიო**»

ახალ წელს!

აღმოსავლური პროგნოზის თანახმად მიმდინარე წელია

2003-ის იტალიური ფინალი		იმიჯი გორნეო	კოლან-დიურ გვირგვინი	გრძელი და ვიწრო მარხილი	აფს-ს შტატი	საბრ-კოლო მანქანა	სამუ-ლი	გამირი	ზოგ სუბრო-ბას არ გააჩ-ნია	გარეუ-ლის არის და შინაუ-რის	ალაის რული-შია	ის. რასაც მამაში იხილან	თეი-რანი შინი დალა-ქალა-ქია	ნიშანი სხუ-ლზე	ხელოვ-ნური სრუბა	ფრინ-ველთა „შიხა“
				გაბლუ-ტი				კავასი					მწვა-ნილის შექვრა			
სახელმწიფოს ძირითადი კანონი																
ტივების დედაქალაქი																
ყალ-ყურისა და მხვირის უძიმი																
პარლამენტის																
გულუბრყვილო აღაშენი																
სამედიცინო დაწესებულება																
აღიგა-ბორი	საზ. კვების ობიექტი															
(....) ისაკაძე																
(....) გარდ-ნარი	ქართ. გაზეთი	ქალი														
„ლოლიტას“ ავტორი																
(....) და იანი																

შეგვები ნომერი გამოვა 2004 წელს

გვერდ-ჩაბაზიონი 2003

პასუხები
ნიჩლით

მე-19
გვერდი

	1	2	3	4	5	6	
7				8			9
10					11		
				12			
13			14				
		15					
16							
17						18	
19				20			
			21				22
		23				24	
	25				26		
27					28		
	29			30			

უნივერსალური ენციკლოპედია
ლოკალიური ლექსიკონი
შეუღბა თავის სინონიმს

წელს, აღრინდელისაგან განსხვავებით, მხოლოდ ერთი ჩემპიონატის ჩატარება მოვახერხეთ, რადგან გამაფხულზე გაბნეით არ გამოდიოდა.

წლევეანდელ ჩემპიონატში მონაწილეთა შედარებით ნაკლებმა რაოდენობამ აიღო სტარტი და ფინიშამდეც ბევრი მათგანი ვერ მივიდა, მაგრამ თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ ახლა საქართველოში საკროსვორდო ჩემპიონატი ყველაზე უფრო ნაკლებ „პრესტიჟული ბრძოლის სახეობა“ გახლავთ თვითდამკვიდრებისათვის, მაშინ, ჩვენი მონაწილეების მიმართ მაღლობის გადახდის გარდა, არაფერი გვრჩება.

* * *

გასულ კვირას, 14 დეკემბერს ჩავატარეთ ჩემპიონატის ფინალური ეტაპის დასრულებული მაგჩები, სადაც 12 მონაწილე გამოსხვალდა.

შესარჩევ ეტაპზე მეტოქენი ასე დაწყვილდნენ (ანბანური რიგით პირველი შეხვდა ბოლოს, მეორე ბოლოსწინას და ა.შ.):

- აქუბარდია - ჯღამაძე
- გასიგაშვილი - ხაჩირაშვილი
- მეღვინიძე - სესიგაშვილი
- კვირიკაშვილი - მაისურაძე II

ამ წყვილთა შორის ფავორიტება იმდღავრეს (აქუბარდია, გასიგაშვილი, მაისურაძე-II), მხოლოდ სესიგაშვილმა ვერ შეძლო ჩვენი ახალი მონაწილის, ბაგონი დავით მეღვინიძის წინააღმდეგობის დაძლევა და ეს უფრო ამ უკანასკნელის სიძლიერის გამო მოხდა, ვიდრე ბაგონი მურაბის კვალიფიკაციის დაკარგვის გამოისობით.

მეთხეფინალში წინასწარ ტურნირში დაწინაურებულ ოთხეულს უკვე ხსენებული მონაწილენი დაუპირისპირდნენ:

- გიგანი - აქუბარდია
- ჩეკურიშვილი - გასიგაშვილი
- გაბრიელიძე - მეღვინიძე
- ნურუშაძე - მაისურაძე-II
- ორთაბრძოლენი მეტად დაძაბული გამოდგა, რამაც იმაში დაგვარწმუნა, რომ საკროსვორდო ჩემპიონატის და დასრულებული მაგჩებიც თავის თავს ამართლებენ და არსებობის უფლება გააჩნიათ.

გამმარჯვეს და ნახევარფინალში გავიდნენ:

- გიგანი - გასიგაშვილი
- გაბრიელიძე - ნურუშაძე

ასეთი დაწყვილება ნამდვილად შეესაბამებოდა წლევეანდელი ჩემპიონატის მთლიან მსვლელობას და მის დასკვნით ეტაპსაც. ფინალში საბოლოოდ გავიდნენ ჩვენი ჩემპიონატები პირველი ჩემპიონი ბაგონი იური გაბრიელიძე და უკანასკნელი ორი ჩემპიონატის გამმარჯველები, ბაგონი გარიელ გასიგაშვილი.

ფინალი მართლაც დიდებული და საკადრისი აღმოჩნდა ჩატარებული ღონისძიებისათვის. დაძაბულ ბრძოლაში გასიგაშვილმა გამმარჯვა და მედიმედ მესამედ მოიპოვა „ფანგამისი“ ჩემპიონობა. ვულოცავთ ბაგონ გარიელს ამ გამმარჯვებას და ვუსურვებთ შემდგომ წარმატებებს.

* * *

ჩემპიონთა შემადგამებელი
სხრილი (1997-2003 წწ)

- კუსრაძე ლიანა - 12
- სესიგაშვილი შურა - 9,5
- გასიგაშვილი გარიელი - 9
- გაბრიელიძე იური - 8,5
- ხაჩირაშვილი მარინე - 4
- ფურცელაძე ელენორა - 4
- ფურცელაძე თინა - 3
- ნიშნანიძე გია - 3
- ყაჩარიშვილი ვლადიმერი - 2,5
- ბუბაშვილი ლელა - 2
- ბიკულაშვილი მანანა - 2
- ჩეკურიშვილი ზაზა - 2
- ვეკუა გიორგი - 1
- ურუშაძე ნინო - 1
- გიგანი ქეთინო - 0,5

2004 წლის ჩემპიონატს თებერვალში დავიწყებთ.

1. დასავლეთ საქართველოში გავრცელებული ვაზის ჯიშის ყურძენი. 2. ასე ვთქვათ, „მომომისი ჭამის“ მეცნიერება. 3. გუნისის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ქალაქი. 4. ავტორი ბალეგისა „ღონ კისოგი“. 5. რუკების შედგენის სპეციალისტი. 6. **ნიჩლია შოში №1**. 7. ამიერკავკასიის სამხედრო შენაერთების ხელმძღვანელი ახლო წარსულში. 8. მაღალი თანამდებობის მქონე პირი ძველი საბერძნეთის პოლისებში. 9. ეკატერინა გრალოვას პერსონაჟის პროფესია „შვირიციადამში“. 10. სიცოცხლის მასგამულიერებელი საშუალება მოგადად. 11. **ნიჩლია შოში №2** – სახელი? 12. გადასახანი, პატარა (თუნდაც დასაკეცი) ... ანუ როგორი? 13. მსოფლიოს ერთ-ერთი უძველესი ქალაქი. 14. ერთფეროვანი და ნელი ანუ როგორი? 15. მთის მიხვეულ მოხვეული გზა. 16. **ნიჩლია შოში №3** და კროსვორდში ჩაწერე სიტყვა, რაც პირველად (ან მეორედ) გაგახსენდება. 17. სწორედ ასეთი სახის რაინდია ნახსენები კითხვა №4-ში. 18. ქალაქი ლიგვამი. 19. ალპინისტის აღჭურვილობის შემადგენელი ნაწილი. 20. ბოსნიელი კულტურა. 21. სწორედ ამგვარი „სტიმული“ სჭირდება ამა თუ იმ საქმის დაწყებას. 22. **ნიჩლია შოში №4**. 23. ამერიკის მკვიდრი მოსახლე. 24. სამხრეთ ამერიკის სახელმწიფოს დედაქალაქი. 25. სიტყვა, რომელიც „მეორეს“ ნიშნავს თუნდაც სპორტსა და პოლიტიკაში. 26. ცნობილი ექსტრასენსის სახელი. 27. კარგად

დათვალიერეთ ეს გვერდი და მიხედვით, რაც უნდა ჩაწეროთ კროსვორდში. 28. „ორი ხუთიანი“

(რეკლამა - „ფანგამისთან“ იხსნება ნარდის შემწავლებელი კურსები, რომელსაც ჩვენი ცნობილი კროსმაისტერი ქალბატონი უხელმძღვანელებს... იჩქარეთ! ადგილები შემლუღლია).

29. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათ მოსახსენიებელი სიტყვა ამ ბოლო დროს. 30. იოსებ გრიშაშვილი ცნობილი მღაპრის პერსონაჟი.

ერთი სწორი პასუხი
ერთი ქულაა

- 1-10 ქულა - დამწყები კროსვორდისტის შედეგი
- 11-17 ქულა - პირველთაინფორმაციის
- 18-24 ქულა - ოსტატი
- 25-29 ქულა - კროსმაისტერი
- 30 ქულა - ბრავო, მაესტრო!

თარაზულად:

1. ყველაზე „საკროსოვროდ“ სიგყვა ძველრომაული საბრძოლო სანახაობებიდან. 7. ხმელთაშუა ზღვის ერთ-ერთი სრუტე. 13. ნამდვილი სახელი ქალისა, რომელიც სხვაგვარად „ქალი-მოკოლადის“ სახელითაა ცნობილი მოდელირების სამყაროში. 14. ხმელეთში შეჭრილი წყლის სახესხვაობა. 15. ვაჟასეული „ბახტრიონის“ ერთ-ერთი პერსონაჟი. 16. კველვისათვის შექმნილი დაწესებულება. 17. ღვთის „სტაგუსის“ მქონე არსება. 18. ცნობილი ლიტერატურული კაპიტანი. 19. ის, რაში არჩავდებაც შექმნილ პრობლემას აბათილებს. 21. ახლო წარსულში გარდაცვლილი რუსი პოეტი. 22. ქალაქი რუსეთის ფედერაციის ციმბირულ ნაწილში. 23. მამაკაცი, რომელსაც მხოლოდ საპასპორტოდ აქვს შერჩენილი მამაკაცობა. 25. დირსებით შემკობილი მამაკაცი. 27. სპორტული გიპის ავტომობილი. 29. აკაცი წერეთლის „თორნიკე ერისთავის“ პერსონაჟი. 30. სახელი ყველაზე ცნობილი უნგრელი პოეტისა. 31. ადამიანის სხეულის ყველაზე „ჭკვიანი“ ნაწილი. 33. ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ქართველი მოკრივე. 37. საკონდიგრო ნაწარმის სახესხვაობა. 38. გიპიური კავკასიური წარმოშობის სამოსი. 39. სოკოს სახეობა. 40. რა არის ხოლმე დღე-ღამის სამღვარზე? 42. ზამთრისეული წარმონაქმნი. 43. ძველი თაობის ქართველი კინორეჟისორი. 44. საქართველოს შემადგენელი ნაწილი. 47. კაცი, რომელსაც, როგორც წესი, სახელე შემოაქვს ცხოვრებაში. 48. როგორია შინაბურა სუბიექტი (...როგორც წესი)? 50. ერთი ცნობილი ქართველი მწერლის ფსევდონიმი. 52. სათხილამური სპორტის სახესხვაობა. 53. სამშენებლო დანიშნულების მქონე მასალა. 54. საშუალო ღირებულების საშუალება. 55. ჩრდილოკავკასიის სტეპების უძველესი ბინადარი. 56. რაიცენგრი ჩვენს სამშობლოში. 57. თავნება „სტაგუსის“ მქონე სუბიექტი. 59. ქართული ფოლკლორის უმშვენიერესი ქალბატონი. 62. სამგლოვიარო დანიშნულების მუსიკალური ნაწარმოები. 63. ინდოეთის ჯუნგლების ინგლისელი მემატიანი. 65. საწვავად გამომხლეი მასალა. 69. რა შეიძლება ახლდეს „სტაგუსს“ (...როგორც წესი)? 70. ფეთქებადი ნივთიერება. 72. ქალაქი ანტერბაიჯანში. 73. პრემიერამდე საკეთებელი საქმე. 74. გარეული ცხოველის ნაშიერი. 75. გადასახადის სახეობა ძველ საქართველოში. 77. „ონისეს“ თითქმის ფრანგული ვარიანტი (თითქმის-მეთქი). 78. ფილოსოფიური „ნედლეული“. 80. რუსი მწერალი, სახელად იური... 81. ჰაერის მასის გადაადგილება. 83. ქართული ლიტერატურის მეამბოხე პერსონაჟი. 84. რეალური გამოსახულების დუბლირებული ვარიანტი. 85. „ბითომიც“, „აბბაც“ ჯაბრინილი-რიველინი-პელე-გოსტაგო. 86. ყველაზეათვის კარგად ცნობილი გარიგების სახეობა. 87. პერსონაჟი ქალი „დათა თუთაშხასი“. 88. საქართველოს შემადგენელი ნაწილი. 89. სიჩქარის გასაზომი დანადგარი. 91. მდინარე აფხაზეთში. 93. აშშ-ს კოსმონავიგის ცენგრი. 95. XX საუკუნის დასაწყისის ლიტერატურული მიმდინარეობა. 97. ქართული წარმართული ღვთაება. 99. რაიცენგრი ჩვენს სამშობლოში. 100. საშენ მასალად გამოყენებული ქვა. 101. სხვის საქმეში ჩასაყოფი რამ. 102. მხედველობითი დეფექტის მქონე პირი. 106. XX საუკუნის ქართველი პოეტი. 109. პირველი ქართველი დილოსტატი. 110. ბელადის სახელობის ერთ-ერთი ქალაქი. 113. ორთოგრაფიული ნიშანი. 115. ვაჟასეული მეამბოხე პერსონაჟი. 116. მათემატიკაში გამოყენებული ბერძნული ასო. 118. ქართული ანბანის შემქმნელი. 119. „რობერტის“ კინობითი ვარიანტი. 120.

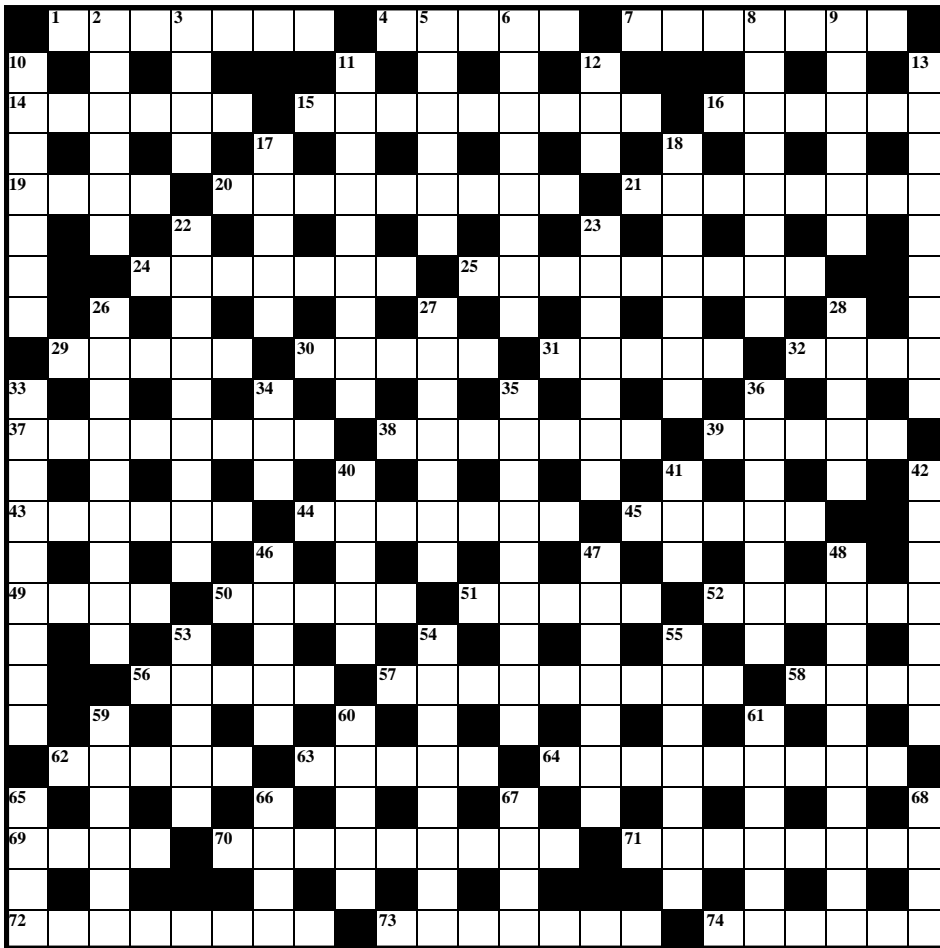
შეადგინა ალექსანდრე ქლმრღაშვილი

რა გააჩნია ვარდს (...როგორც წესი)? 121. ნაკლი, მაღი, კიდე რა? 122. იაპონური მუსიკალური დანადგარი.

უგუქულად:

1. საფეხბურთო ბომბარდირის მოსახსენიებელი სიგყვა. 2. ის, ვის მოღალატეობას „დამმარხველი არ უნდა ჰყავდეს“. 3. არაბული სახელმწიფო. 4. იხილე ფოტომე ასახული მომხიბლავი არსებები, რომელთაც სპეციფიური სახელიც გააჩნია. 5. ასე ვთქვათ, მოქმედებათა სისხშირე. 6. დაპყრობა-ბაგონობის (...როგორც წესი) რეაქციული პოლიტიკა. 7. თავის მოკვეთისათვის შექმნილი დანადგარი XVIII საუკუნის საფრანგეთში. 8. თანამედროვე ქართველი კინორეჟისორი. 9. სახელი ცნობილი იგალიელი მომღერლის და კინომსახიობი მამაკაცისა. 10. ანგინიოტიკური დანიშნულების პრეპარატი. 11. აშვიათი ნივთის მოსახსენიებელი სიგყვა. 12. XIX საუკუნის გერმანელი კომპოზიტორი. 14. სოფელი კახეთ-გარეკახეთის სამღვარზე. 20. მდინარე რუსეთის ციმბირულ ნაწილში. 24. ორნი-თოლოგიური დანიშნულების ორგანო (...როგორც წესი). 26. უკანონო შვილი. 28. მაყურებელთა დარბაზის შემადგენელი ნაწილი. 31. სვანეთის ერთ-ერთი უმაღლესი მწვერვალი. 32. ნიღბებიანი ადამიანების თავშეყრა. 34. ამა თუ იმ პროდუქციის შექმნისათვის საჭირო მასალის მოსახსენიებელი სიგყვა. 35. ხალისიანი განწყობა მუსიკაში. 36. სარკინიგზო დანიშნულების მქონე ნაგებობა. 37. უმაღლესი სამხედრო ჩინი. 40. სუბიექტი, რომლისთვისაც „სკამი“ მთავარ სათაყვანებელ სამიზნეს წარმოადგენს (...როგორც წესი). 41. პირველი (XIX საუკუნე) და მეორე (XX საუკუნე) და ორივე – რუსეთში. 42. რა მოჰყვება ნებისმიერ „სტარტს“ (აუცილებლად!). 43. ასე ვთქვათ, „საკუპაგე“ მცენარე. 45. ზედა სამოსის სახეობა. 46. კომუნისტი ბიჭუნა, რომელსაც თავისი რაზმი ჰყავდა. 49. ქართული საკონდიგრო ნაწარმი. 51. ყავის სახესხვაობა. 53. XX საუკუნეში შექმნილი მცენიერება. 58. ფილმ „დათა თუთაშხასი“ მონაწილე მსახიობი. 60. ინგლისელი ფიზიკოსი. 61. საზოგადოებრივი განვითარების ერთ-ერთი საფეხური. 63. თანამედროვე ქართველი პიანისტი. 64. „ალგერნაგის არმქონე“ ფრთაფრთაგა არსება. 66. დოსტოვესკის რომანი. 67. ავტორი პიესისა „მზის დაბნელება საქართველოში“. 68. სიგყვასთან დაკავშირებული ერთ-ერთი საქმიანობა. 71. დავით კლდიაშვილის შემოქმედების ერთ-ერთი ცნობილი პერსონაჟი. 72. ნებისმიერი ორთაბრძოლის სანახევრო შედეგი. 76. სპორტის ზამთრის სახეობა. 79. ასე ვთქვათ, „მონარქიული“ პოლიტიკა. 82. პირბაღე ანუ რა? 83. ამა თუ იმ საქმის თანამიმდევრობა ანუ რა? 85. სოფელი თელავის რაიონში. 87. მექანიკის ერთ-ერთი ნაწილი. 90. ერთ-ერთი თბილისური გამზირის ყოფილი „პაგრონი“. 92. სამკურნალო-საყვავილე საშუალება. 94. შენობისათვის აუცილებელი რამ. 96. კაცობრიობის უძველესი პოემა. 97. სიმრავლის მანიშნებელი ბერძნული წინსართი. 98. რქოსან არსებათა კოლექტივი. 102. ილია ჭავჭავაძის ლექსი. 103. ერთი ქართული ხალხური ზღაპრის „ძღვევამოსილი“ პერსონაჟი. 104. პერსონაჟი რაფიელ ერისთავის ვოლგვილისა „ჯერ დაიბოცნენ, მერ იქორწინეს“. 105. ერთი ჩვენი ზღაპრითული „მშვენიერი“ ქალბატონი. 107. არმიის მმართველობითი ორგანო. 108. სისწორე-პირდაპირობას მოკლებული რამ. 111. ქალაქი რუსეთში. 112. პეტროვის ლიტერატურული კოლეგა. 114. მდინარე რუსეთის ციმბირულ ნაწილში. 117. პროლეგარიაგისათვის განკუთვნილი იარაღი.

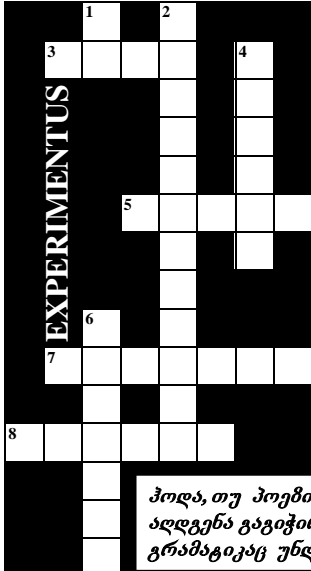
2004 წელს - თემაგური და არათემაგური სუპერკროსოვორდის შემდგენელთა კონკურსი... შესაბამისი პრიზებით

რი ნივთიერებები, რომელთაც შინაგანი სეკრეციის ჯირკვლები გამოყოფენ. 27. სასწავლო დაწესებულების ტიპი. 28. დოლო აბაშიძის თანამდებობიან პერსონაჟს ძალზე ეშინოდა ამ მოვლენისა. 29. კენკროვანი მცენარე. 30. ბერძნული წინსართი, რომელიც რთულ სიტყვებში სისხლძარღვებთან კავშირზე მიუთითებს. 31. თამაში რგოლებით. 32. ამერიკული მოლოპარკის ბინადარ სახელგანთქმულ „ბებერი ჯოსივის“ აუცილებელი გამონაზარდი. 33. მეფის რუსეთის სახელმწიფო მოღვაწე წინა საუკუნის დასაწყისში. 34. თურქეთის პროვინციების სახელწოდება. 35. მეგროს სადგურის შესასვლელში დადგმული მოწყობილობა. 36. ქალაქი, რომლის განვითარებას თავის დროზე დიდი წვლილი დასლო აკაკი წერეთელმა. 37. ბალახოვანი საკვები მცენარე. 38. ძველებური ფრანგული ცეკვა. 39. უკიდურეს შემთხვევაში იგი შეიძლება შედგებოდეს მხოლოდ პაპაიასგან, მხოლოდ ანანასისგან, მხოლოდ კივისგან და ა.შ. რაზეა საუბარი? 40. გახეხილი ფორთოხლის ან ლიმონის კანი. 41. ცხენის კუდის ბეწვი. 42. რა არის თუნდაც მეძავისთვის სექსი? 43. აშშ-ს ცენტრალური სადაზვერვეო სამმართველოს შტაბ-ბინის ადგილი. 44. „პიკის ქალის“ პერსონაჟი. 45. ფეხბურთელს შეიძლება გაუწყდეს. 46. მოვლენათა განვითარების დასრულებული წრე. 47. ყვავილი, რომლის ქართული სახელია „ჯადვარი“. 48. ნამარხი ადამიანისმაგვარი არსება. 49. ლუდხანის ინგლისური ვარიაცია. 50. ეს აქვს ჩვენს პარლამენტს და ჰქონდათ ძველ რაიკომ-ქალაქკომებსაც. 51. სოფელი თელავთან. 52. ამ სახელმწიფოსთან ბრძოლა უხდებოდა უძველეს კოლხეთს და ლიაოხს. 53. მწერის განვითარების სტადია. 54. მე-20 საუკუნის გერმანელი ფილოსოფოსი, ეგზისტენციალისტი. 55. აგამემონის და მენელაოსის მამა. 56. მელსართავი სახელი, რომელიც აერთიანებს ქართულ კლასიკურ ლიტერატურას, საფეხბურთო გერმინოლოგიას და ქართულ კულინარიას. 57. ალბანეთის უცნობილესი ეროვნული გმირის ნამდვილი გვარი. 58. მსოფლიოში ყველაზე გონება-მახვილი სასულიერო პირის გიგანტი. 59. რომის პაპი, რომლის სახელობის კაპელაც სახელგანთქმულია მსოფლიოში. 60. ჯამ-ორკესგრების სახელწოდება. 61. ევროპული ფეხბურთის გრანდი, რომლის შემადგენლობაში შავიზღვისპირა ქვეყნების 5 წარმომადგენელი ირიცხება (მწვრთნელის ჩათვლით). 62. ავსტრალიური გარეული ძაღლი. 63. რა არის ლარგო, მოლერაგო, პრესგო და ა.შ.? 64. ის, რის გამოვლენებაში დიდი წვლილი შეიტანა მგორიკინმა. 65. ორნითოლოგიური ინვენტარი. 66. ადამიანის რა ნაწილი ფიგურირებს ფიმიკის ერთ-ერთი დარგის დასახელებაში? 67. ალბერტ აინშტაინის მშობლიური ქალაქი. 68. „ყველა საზღვრის გამლბედი“ პლასტიკური საკრედიტო ბარათი. 69. ეს ადამიანებსაც აქვთ და პაქტერიებსაც. 70. საფოსტო გზავნილის სახეობა. 71. მოქმედების, მოღვაწეობის არე, სარბიელი. 72. გადაგანითი თქმა ლიტერატურაში. 73. „სიხარულის“ რაოდენობა ამჟამინდელ ქართულ გელეეთერში. 74. კახეთის აჯანყების ერთ-ერთი გმირის სახელი.

1. სიტყვა, რომელიც აერთიანებს ლიტერატურას, მწერების სამყაროს და „მწვანე“ აფთიაქების ასორტიმენტს. 2. დიდი იტალიელი კომპოზიტორი. 3. რა ცნება უკავშირდება გოპონიმებს - ამასია, გილმიგი, ვერსალი და ა.შ.? 4. წითელი ღღის ყურე. 5. (მათთვის) უჩვეულო ესპანური მღონისძიება, რომელიც მცირე ხნის წინ ერევანში გაიმართა. 6. ფიმიკოსების გვარი, რომელთა დინასტიის ოთხმა თაობამ თავისი წვლილი შეიტანა მეცნიერებაში, ერთ-ერთმა კი 1903 წელს ნობელის პრემიაც მიიღო. 7. ქალაქი, რომელიც ფიგურირებს საფრანგეთის ჰიმნის სახელწოდებაში. 8. ისლანდიის ამჟამინდელი სახელი ნიშნავს ყინულის ქვეყანას. სულ პირველმა აღმოჩენებმა კი მას „თოვლის ქვეყანა“ უწოდეს. როგორ უძღვრება ვიკინგთა ენაზე „თოვლის ქვე-

ყანა“? (ვაითვალისწინეთ, რომ „ია“ დაბოლოება გერმანულ ენებში ზედმეტია). 9. შიდა ქართლის მდინარე. 10. მშის საათის ღერო. 11. სამი ცნობილი მხაგვრის მიერ მოხატული კაფე, სადაც ცისფერყანაწლები იკრიბებოდნენ. 12. ყველაზე ცნობილი ააბონური გვარი როკ-მუსიკასთან დაკავშირებულ სფეროებში. 13. ცერცეტი, ქარაფშუტა ადამიანი. 14. კვანძის სინონიმი. 15. სომხეთის ასტროფიზიკული ობსერვატორიის სახელში არსებული გოპონიმი. 16. ლეთისმშობლის ალევგორია უცნობილეს ქართულ სიმღერაში. 17. ასეთი ლექსის თქმა უყვართ ჩვენს მთიელებს. 18. სულას მოწინააღმდეგე რომის ისტორიაში. 19. აშშ-ს პაგარა შტატი. 20. ერთ-ერთი ის, რისი რეფორმაც განახორციელეს საფრანგეთის რევოლუციის შესეუერებმა. 21. ამ ქვეყანას 30 წელზე მეტი ხანი მართავდა გერმანული წარმოშობის გენერალი სტრესნერი. 22. ვაჟას ღრამაგული ნაწარმოები. 23. მთიანი რეგიონი ცენტრალურ საპარაში. 24. შეჯახება, კონფლიქტი. 25. ცნობილი ძველბერძენი მხედართმთავარი. 26. ფიზიოლოგიურად აქტიუ-

ჯერ ქვედა (შავ) კითხვებს გაეცით პასუხი და მერე თავად მიხედვით, თუ რაგომაც მარცხენა ქვედა კროს-ვორდი ასეთი უჩვეულო და არასიმეტრიული და მებზერი და... უშნო.

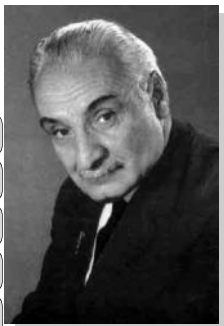
1. პირველი პირის მხ.რ. ნაცვალსახელი.
2. როგორ იტყვიან - „ქალწულის მსგავსი“ - ერთი სიტყვით?
3. სახელმწიფო (უმზნისწინოდ), რომელიც „გაშლა-გავრცელების“ სინონიმა.
4. ასე ვთქვათ, ყვავილისფერი... ანუ?
5. მაგრად, ძალუზაღ... კიდევ?
6. აიღეთ სიტყვა სიყვარული და მისგან შექმენით მზნის პირიანი ფორმა, რომელიც პასუხს გასცემს კითხვაზე - რას ვმვრები?
7. „ვიადუკის“ სინონიმი ვით. ბრ. თანდებულთ.
8. ის, რაც მალე მოვა, ჩასვით ნათ. ბრუნვაში.

ჰოდა, თუ პოეზია და გალაკტიონი არ გიყვართ, იმ ორი პოეტური სტრიქონის ადღგენა გაგიჭირდებათ, რომელსაც ქმნიან კროსვორდში ჩამოფრული სიტყვები... გრამატიკაც უნდა გახსოვდეთ, რა თქმა უნდა!

1. ფოტოზე სერგო შაქარიაძე რომაა, ყველამ იცის... ის თუ იცით, რა ერქვა იმ არსებას, რომლისაც ბაგონი სერგოს ბავბაყვეფს ემინობა „ჰინჭრაქაში“?
2. ვინაა ის მსახიობი, რომელმაც ინგლისის დელოფალ ელისაბედის როლი ითამაშა მარჯანიშვილივითა „მარიამ სტიუარტი“?
3. მეღვა ჯაფარიძე, კოგე მახარაძე, იაკობ ტრიპოლსკი... რომელი პიესა აერთიანებთ მათ?
4. გვარი ჩვენი-დრამატურგი მამა-შვილისა.
5. გემოხსენებელი მამა-დრამატურგის პიესა „რაიკომის მღივანის“ პერსონაჟი სიმონ (დღემურ მალაღამულის შესრულებით).
6. შალვა ღადიანის პიესა.
7. რა გვარია მუჰანი აპრაქუნე ერთ ცნობილ კომედიაში?
8. რა როლი აერთიანებს ვერიკოს და სოფიოს?
9. დათვი - მანჯგალაძე, მგელი - გეგუჭკორი, მელა - ჩახავა, ტურა - ? („ჰინჭრაქაში“).
10. ჩვენი თეატრის ყველა დროის საუკეთესო მამა წყნეთელი.
11. ბაგონი არჩილი, შესანიშნავი

- რეჟისორი, სსრკ სახალხო არტისტი.
12. ვერიკო ანჯაფარიძე, აკაკი ვასაძე, სოფიო ჭიაურელი, ნოდარ მგალობლიშვილი, ვივი ბერიკაძე... რა პიესა აერთიანებთ მათ?
13. ვინ იყო რუსთაველელთა გახმაურებული „ოკელოს“ დამდგმელი რეჟისორი?
14. ჯაბა იოსელიანის პიესა, რომელშიაც 70-იან წლებში ბაგონი უშანგი უჩანეიშვილი ბრწყინავდა.
15. თბილისის გრობოლოვის სახელობის თეატრის მსახიობი ქაბაგონი, სსრკ სახალხო არტისტი.
16. ცნება, რომელმაც ფიროსმანი, მარგოლა და მღვინეთუხუცესი გააერთიანა.
17. სლესკაკოვი - გომიძევილი, გომიძევილი - ? (გოგოლის „რევიზორში“)
18. 70-იან წლებში მიხილ თუმანიშვილმა რუსთაველის თეატრში „იულიუს კეისარი“ დადგა... იულიუსის როლში იყო გურამ საღარაძე... ვინ იყო ბრუტუსი?
19. რა საერთო გვარი ჰქონდათ მშობის როლში მყოფ სორაფას და ვასაძეს შილერის „ყაჩაღებში“?

ქართული თეატრი უნებრულ ლაბირინთში

მ	ს	ა	ბ	გ	დ	ე	ა	მ	ი	კ
ო	ლ	ა	ბ	რ	ა	ხ	ს	მ	ი	ა
ჩ	ი	ლ	ი	ვ	შ	ი	ჭ	ჭ	ტ	
ვ	ე	ა	ლ	ი	ო	ტ	მ	ბ	შ	რ
ი	ნ	მ	თ	ბ	ნ	რ	ე	ლ	ი	მ
ნ	ე	ბ	ა	ო	ი	ა	ი	ძ	ე	ი
ლ	ბ	ი	მ	რ	ხ	ლ	თ	ნ	ჯ	ბ
ე	ა	ვ	ა	ა	ბ	რ	ე	ა	ა	ლ
რ	ნ	ი	ი	შ	ვ	ი	ლ	ბ	მ	ა
ნ	ი	შ	ი	ლ	ი	ვ	ი	შ	ი	ძ
ე	ლ	შ	ლ	ი	ლ	შ	ა	კ	თ	ე
ს	რ	ბ	შ	მ	ა	ი	ვ	რ	ი	ი
ა	ს	ნ	ა	ბ	ა	შ	ი	ძ	ე	რ

1	2	3	4	5	6					
7			8							9
10					11					
				12						
13			14							
		15								
16										
17									18	
19				20						
			21							22
		23						24		
		25						26		
27						28				
	29					30				

მეზღვრედი

8	11	8	31	12	22	16		14	33	12	7	8	11	12
14		12		32			29	8		8		12		9
24	8	9	8	11	8		24	8	14	23	12	11	30	8
13		8		8		8		27		16		16		17
18	8	27	8	1	16	23	13	24	16		32	5	8	16
17		16		16		17		16		14		17		2
16			8	27	13	21	16		7	8	11	8	15	14
13		31		13		8		31		6		20		16
	19	11	12		8	14	20	32	1	8	4	16	8	25
25		16		2		8		10		2		8		28
27	32	27	4	16	8			31	8	33	16	8		23
8		28		26				11		8			29	
	26	16	1	16	11	12	23	16	8		19	16	19	16

1. დასავლეთ საქართველოს ერთ-ერთი ისტორიული რეგიონი.
2. სწორედ ასეთი შეიძლება იყოს კიდური ხანგრძლივი უმოძრაობის გამო.
3. ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ინგლისელი პოეტი-რომანტიკოსი.
4. ჩვენი კარგად ცნობილი ნავთობსადენის დამამთავრებელი პუნქტი.
5. მიქაელ მონდრეკელი - თავისი სტაგუსი.
6. სახელი ერთ-ერთი მათგანისა, ვინც ევერესტი პირველად დაიპყრო.
7. ევროპის მდინარე.
8. ნაპირების რეკრეაციული მდინარის ან მდვის ტალღების მიერ.
9. სკანდინავიელი მემორი.
10. დადგენილი წესი, თითქმის კანონი.
11. ძვირფასი ქვის სახესხვაობა... ძველქართული სიტყვა.
12. ის, რის დადგომასაც ბევრი პოლიტიკოსი გვაფრთხილებს ხოლმე.
13. მამაკაცის გიპიური ფრანგული სახელი.
14. სახელი და გვარი ბოლო დროის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული დიგერაგურული პერსონაჟისა.
15. წიგნი, რომელიც კარგად იყიდება.
16. რა

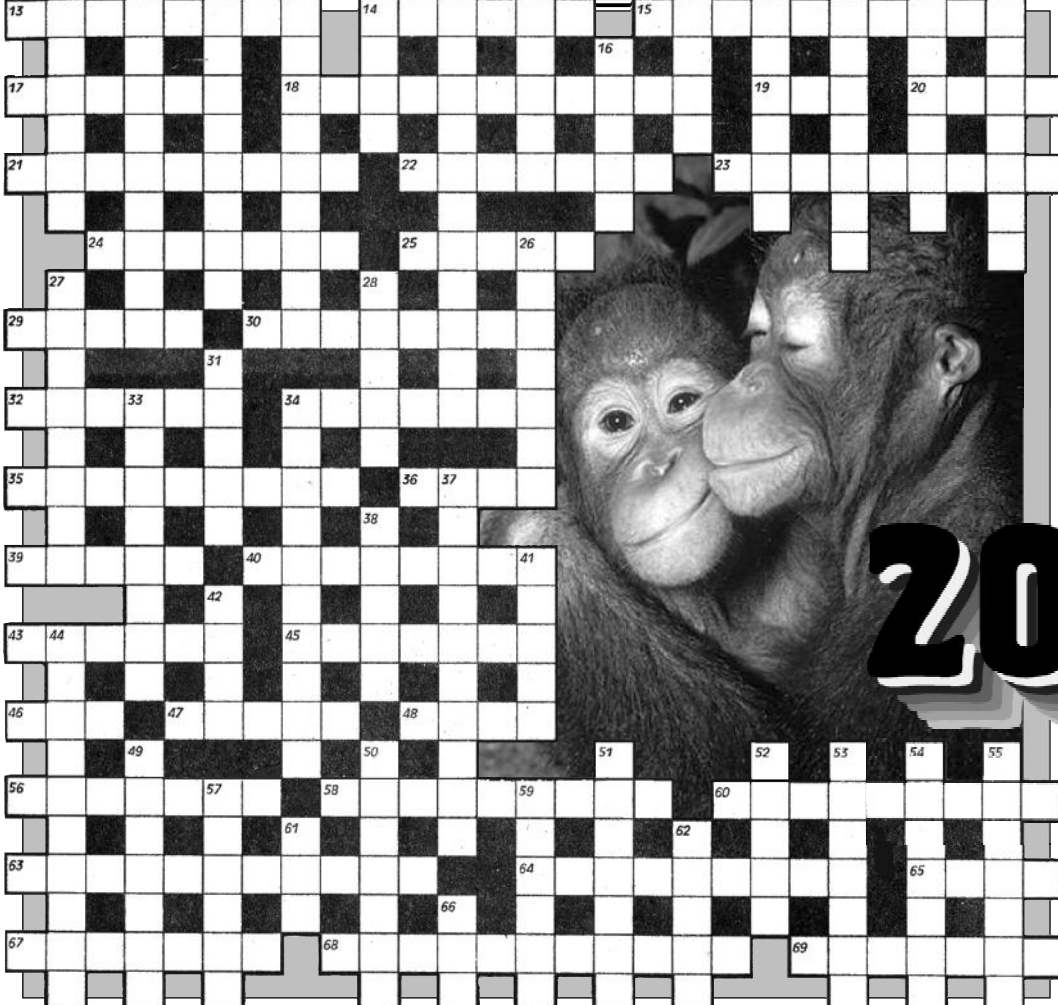
- პეია სიგყვათშემოკლებას?
17. დიდი, გვირგვინიანი ნაღი.
18. ქართველ ფეხბურთელთა დინასტიის გვარი.
19. სპორტული აღნაგობის მქონე ადამიანი.
20. ურცხვი და მოურიდებელი ანუ როგორი?
21. გამოცდის სახესხვაობა.
22. სალოცავ-სათაყვანებელი ცხოველი.
23. დიდი ესთეტიკური და სახელოვნებო სტაგუსის მქონე ნაწარმოები.
24. ქართული ლიტერატურის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი „და“.
25. ფრანგული სიტყვა, რომელიც („რუსი“) მუშავერებს წყალობით ყველამ ვიცით.
26. 2003 წლის ყველაზე დიდი საომარი ინტრიგის მომწიფობი ადამიანი.
27. უკმაყოფილის გამოხატვის სიტყვითი საშუალება.
28. ქართული კინოსა და თეატრის მსახიობი ქალი (გაიხსენეთ „ლონდრეს“ ამეთვისკი).
29. ფოთის თეატრის „ნათლია“.
30. მსოფლიო ცივილიზაციის ყველაზე ცნობილი სანდო.

შეაღვიძა ქალბატონმა ნინომ

ა	მ	ლ	
ბ	ნ	27	ყ
გ	ო	შ	29
დ	პ	ჩ	
ე	ჭ	ც	
ვ	რ	ძ	
ზ	ს	24	წ
თ	ბ	ჭ	
ი	უ	ხ	
კ	ფ	ჯ	
ლ	ქ	კ	

მეზღვრედი!

**კანონიერების უწყვეტად
სწავლილი „მაიმუნები“**

მოგესვენებათ, აღმოსავლეთ-კალენდრის თანახმად, 2004 წელი მაიმუნის „კუთვნილი“ გახლავთ. ეს ფაქტი ჩვენთვის ფრიად საყურადღებო გახლავთ, რადგან, ფაქტიურად, ეს „ფანტაზიის“ წელია... რაგომ?

...იმგომ, რომ ჩვენი გაზეთის ორივე რედაქტორი (მამა-შვილი) ამ წელში ბრძანდებიან დაბადებულნი.

მაინც ვინ არიან „მაიმუნები“?

მართალი მოგახსენოთ, ერთდროს სარწმუნოდ მიგვაჩნ-

2004

და სავარსკვლავეთ „მონაცემთა ბაზის“ ფაქტები, მაგრამ ახალნაკლები ინტერესით ვეპყრობით მათ... ერთი სიტყვით, თავად განსაჯეთ, შეიძლება თუ არა მაიმუნის წელს დაბადებულ ამ აღამინებს საერთო ჰქონდეთ რამე:

- 1788 - არგურ მოპენჰაუერი
- 1800 - უილიამ გოლბოტი
- 1812 - ჩარლზ დიკენსი
- 1824 - რაფიელ ერისთავი ბერძნის სმეგანა
- 1836 - ლეო დელიბი
- 1848 - პოლ გოგენი
- 1860 - გუსტავ მალერი, ანტონ ჩეხოვი
- 1872 - რუალ ამუნდსენი კოტე მარჯანიშვილი სერგეი დიაგილევი
- 1884 - ივანე ბერტიკაშვილი ლეო ქიანელი ამედეო მოდლიანი გრიგოლ რობაქიძე ლიონ ფოინტგანგერი
- 1896 - ლილიან გიში ლალო გუდიაშვილი გიორგი ქუკოვი კარლ კიური ჰერტა კიური ევეგნი შვარცი დემნა შენგელაია
- 1908 - მარინა ლადინინა ლევ ლანდაუ ანა მანიანი ვანო მურადელი დავიდ ოისგრაზი უილიამ საროიანი და ა.შ.

...თუ ეს სია რამეს გეუბნებათ, დასკვნები თავად გამოიგანეთ.

13. საქართველოს შავიზღვისპირეთის კურორტი; **14.** დასავლეთქართველთა საყვარელი ცეკვა; **15.** (პოპულარული საკურორტო) დედოფალი ძე.შუამდინარეთიდან; **17.** ვახტანგ გორგასლისეული ციხე-ქალაქი და ამას - თანავე კურორტი; **18.** ყირიმის შთავარი სამზღვაო პორტი; **19.** „ვენახისმჭამელი“ ცხოველი ერთი პოეტური ზღაპრის თანახმად; **20.** მარცვლეულით დათესილი მინდორი; **21.** ცნობილი ქართველი მოქანდაკე; **22.** სულხან-საბას ივაე-არაკების ყველაზე უმაღლესი არსება; **23.** როგორი უნდა იყოს (უთქვათ) დეპუტატი თავისი ამრჩევების მიმართ (როგორი? უნდა იყოს?); **24.** აშშ-ს ერთ-ერთი სკანდალური ექს-პრეზიდენტი; **25.** რა ერქვა კომბლეს მულტფილისეულ ძროხას? **29.** ცნობილი ქართველი კარიკატურისტი; **30.** ყველაზე მაღალი უწყვერივი თანამდებობა; **32.** საკურორტო დაბა სოჭის მახლობლად; **34.** ცნობილი ქართველი გიგარისტი-ბარდი; **35.** საკურორტო დაბა ნიუორისისის მახლობლად; **36.** დიპლომატიური წარმომადგენელი; **39.** ვინ იყო ჯოჯოლა ალხასგაძე? **40.** მიერე ზომის სპორტული ავეჯობილებით რბოლა; **43.** ბალკანეთის ნახევარკუნძულის ისტორიულ-საკურორტო რეგიონი; **45.** შენობის გარეთ გამოტანილი ნაწილი; **46.** კავკასიელ მთიელთა სასეკვაო შემახილი; **47.** რა ჰქვია ქართულ მსახიობს, (ბაგონ) ჭოხონელიძეს? **48.** ყველაზე კარგი „აეიაგორი“ მგაებელ ფრინველთა შორის; **58.** საკურორტო რაიონი აფხაზეთში; **59.** საყოფაცხოვრებო ნივთი და თეატრის დახმარე ფართობი; **60.** საკონკურსო დათვალიერება; **63.** უძველესი ქალაქი-პორტი ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროზე; **64.** შექსიარის შემოქმედების ყველაზე უიღბლო ცოლი; **65.** ერთი ქართული მულტფილისეული თერძი; **67.** მიკროსკოპის შემადგენელი ნაწილი; **68.** მეორე მსოფლიო ომის ყველაზე გრანდიოზული ბრძოლის ადგილი ყოფილი სსრკ-ს ტერიტორიაზე; **69.** სატელევიზიო აპარატის ატრიბუტი.

1. კურორტი საქართველში; **2.** ქალბატონი გოგუცა, მოზარდ მაყურებელთა ქართული თეატრის ძველი თაობის მსახიობი; **3.** უდიდესი ესპანელი მხატვარი; **4.** აშშ-ს სამხრეთი შტატების საერთო სახელი, რომელიც შუაიკალური ან-სამბლის განზოგადოებულ დასახლებულად იქცა; **5.** საქართველოს ისტორიული რეგიონი; **6.** სამოვადლოების წარჩინებული ნაწილი; **7.** მოსახლეობის უკმაყოფილების გამოხატვის უკიდურესი ფორმა; **8.** მდებარეობითი ქუჩის მლაპრული არსება; **9.** შერწყმა-შეერთების სახესხვაობა; **10.** კაცი, რომელსაც ქალური თვისებები ახასიათებს; **11.** გამუდმებული, შეუერებელი, ანუ რა? (ძე. სიტყვა); **12.** ეკოლოგიური ყვეილი; **16.** ვარსკვლავთა კრებულის ქართული ზოდატი სახელი; **26.** საოკეანო ხომალდის სახესხვაობა; **27.** რა დაინახეს „გალიკალიქ ბიჭებმა, სანადიროდ რომ წავიდნენ“? **28.** როგორი სხეულია კომეტი, პლანეტი, ვარსკვლავი და ა.შ? **31.** მშვიდი, წყნარი, ანუ ვინ? **33.** საკურორტო ქალაქი ჩრდილოეთ კავკასიაში; **34.** ახლო წარსულის ქართული პარლამენტარი ქალი; **37.** ერთ-ერთი ყველაზე კარგი „საგრილო“ ქალაქი სსრკ-ში მეფეთის; **38.** ჰუუსთან უმძრახად მიუფი ადამიანი; **41.** ერთ-ერთი ყველაზე კარგი „სამოპტო“ ქვეყანა ჩვენთვის; **42.** ვინ გააძევეს შვეული №41 ქვეყნიდან ამ ოცილე წლის წინ (იმისათვის, რომ ჩვენ იქ „გვემოკურა“)? **44.** სახელმწიფოს არსებობის იურიდიული ფორმა; **49.** რა ეწოდება მცხვანურთა უფროსს (გაქართულებული სიტყვა); **50.** კავარესტორნებში მოწყობილი საკონცერტო სანახაობა; **51.** ქართული ფილიმ მძლილი ქალბატონის შესახებ; **52.** არაქართული მისალმება; **53.** ერთ-ერთი ოლიმპიური დედაქალაქი აშშ-ში; **54.** კანადის რეგიონი; **55.** საწყალსონ გრანსპორტი; **57.** ევლოუნების ღარგი; **59.** XIX საუკუნის ფრანგი მოქანდაკე; **61.** რა ჰქვია მისტერ მერფის, პოლიედელ მსახიობს? **62.** იტალიელი კომპოზიტორი; **66.** საჭარაკო კოეფიციენტების შემქმენი პროფესორი.

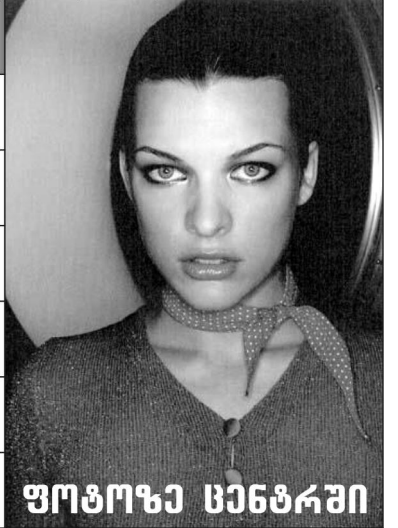
ოლიმპიური დედაქალაქი აშშ-ში, **54.** კანადის რეგიონი; **55.** საწყალსონ გრანსპორტი; **57.** ევლოუნების ღარგი; **59.** XIX საუკუნის ფრანგი მოქანდაკე; **61.** რა ჰქვია მისტერ მერფის, პოლიედელ მსახიობს? **62.** იტალიელი კომპოზიტორი; **66.** საჭარაკო კოეფიციენტების შემქმენი პროფესორი.

	(...) ქალაქი	ჩვენ- თან- კინო- გამი	ხარ- ბის ბრძოლა	მღვ- ლის სამოსი	ღაგ- ბაგ- წალი	აქრ- ლადი ნივთი- ვარის სხნარი	ქილა- მის სახს- ხეობა	მწა- მრე- კული სილი	ერთი კაბა- თელზე	(...) ლუნი- ქე	მღინ- რა შვი- სარ. 4	მგამ- ბელი თავი	მზის ჩანსლა	ვოლგ- რის ნარ- მობი	მული
	4	7	6	7	5	7		4	4	5			5		4
	თამბა- ქოს მოს- ნავი	თბილ- ის ბარე- ბანი	გიორგი (...) ჩვენი ფხვ- რთელი	ელენე (...) მხა- ვარი	ერთი მალი	სარ- თავ- რის დოქ- მები		ინილ- ქვე- ფოტო	ხის დიდი ნაჭერი	ქაპი- მოდ- საბრ- ფო	4	(...) გრუ- ნი- სეპი	ლენე (...) მწარ- ლი	<th>ინილ- ქვე- ფოტო. სახელი</th>	ინილ- ქვე- ფოტო. სახელი
7	9	7	10	7	6	5		4	9	3	7	5	7		
შირინი	4														
ბურსი	5														
47 სიმიანი მსიქალური ინსტრუ- მენტი	4														
ხატვის ინვენტარი	5														
(...) ყაჩაღი	4														
ნაყოფის ხელოვნ- რი მოყ- ვება	6	7													
გაგონი გოგი. ჩვენი მსახიობი	8														
ხელოვნური მორწყვა	8														
ჩვენი ანიმაციური ბელანსირიანი	9														
გოგრა	5	7													
მგამბელი ფრინველი	4														
მეკვლე ქაღლი	6	4													
სიხივა	5														
ფურის- ქივა	7	6													
ფარისეველი	5														
(...) გელაშვილი	6	5													
ვული	5	4													
ქალაქი იბალიაში	6	7													
(...) მიულარი ფხვრთელი	4														○
პოეზიის ქვეყანა	5	6													○
შეგოლილი ხორცი	4														○
(...) გლა- გინი- რისი პოეტი	4	7													○

ქველი
ფილი

ფილმი	მინალ- კოვის გვირი (11)	ხაჭა- პური (4)	ეკალი (4)	დონან- აშვილი (6)	სანარი ინენე- ტარი (6)	ინილა ზადა ფოტო (7)	„გვადი ბიზანს“ სოფა- ლი (7)	შეშვებ ბადასა- ხელი (5)	(.....) ჩარლზი (3)	ეპიპას როლვი (6)	ინილეთ დიდი ფოტო (6)	სანქანო უჯრადი (6)	ტრონი- კული ნილი (7)	აშვ-ს შტატი (9)	ბავშვი (4)	
	სამსრ. საქარ- თველმს ქალაქი (4)	ქუდი (4)	პეტრო- ვის ქოლვა მწარ- ელი (4)	(.....) ფრინე- დღისი (5)	„გვადი ბიზანს“ სოფა- ლი (7)	„გვადი ბიზანს“ სოფა- ლი (7)	რამის ქალაქი (3)	უხსო- ვლანა- ბელი (4)	უკანა- სქელი (8)	მხვრ- ები (4)	ელგა- ჯას სატრფო (5)	ქველა- გური თოფი (5)	ქაპსი (5)			
ინილა ქვედა ფოტო																
ქალბატონი ბედა (6)																
აჩრდილი ანუ? (5)																
სარკველი (7)																
აურისის ქვეყანა (6)																
აქვს ტრანსპორტს და უგადლეს სანაწარმებს (5)																
უზბეკი პოეტი (5)																
წყალს ვერაფერს აქნებს (5)																
ჩვენი მამა (11)																
ქალაქი ლაგვიანი (6)																
ბილი- რდის ფოტო (4)	რამინ- ის სა- ტრფო (4)	სპარს- ელი პოეტი (5)														
„ვინი კუვის“ ავტორი (5)	ქალთა მეკვა (6)															
ლიტონის თხელი ფუ- რხელი (6)	ჩვენი მულტ. თეატრი (4)															
ბადი (3)	ფილმი ის ქალზე (6)															
იტალიის ქვეყელი (5)	გაპრინის დუდა- ქალაქი (6)															
ყაზახს- თის მდინა- რა(3)	ფართო- ბის სა- ჯოფი(3)	ყაზახს- ის რ-6 სოფ.(3)														
ფანჯარის საფარი (6)																
თბილისის გარეუბანი (4)	მხნელი (5)	პერონიკა.....														
„გეთაყვა“ - ინგლისურად (4)																
ხვიარა მშენარა (4)	სიღნაღის რ-6 სოფელი (5)															
მხელი სანკელი (3)																
ხანეთი მხელელი ანუ? (9)																

ფოტოზე მხატვარი

ენციკლოპედია „დედაქალაქები“

დღეიდან ვიწყებთ ახალი ენციკლოპედიის შექმნას, სადაც წარმოდგენილი იქნება მსოფლიოს ქვეყნების ძველი თუ ახალი, ისტორიული თუ თანამედროვე დედაქალაქები. გარდა ამისა, შესაძლებლობის ფარგლებში აღვნიშნავთ და ანბანურად დავალაგებთ ამა თუ იმ ქვეყნების რეგიონების (შტატების, პროვინციების, დეპარტამენტების, ოლქების და ა.შ.) ადმინისტრაციულ ცენტრებსაც.

ენციკლოპედიური მასალები

ნომების კრემის ლაპრეპატივი ფიზიკის ღარბში (1901-2003 წწ)

– 2000 წელი
ალფაროვი () კორეს (1930 –) რუსეთი
კრომერი (Kroemer) ჰერბერტ (1928 –) აშშ
ნახევარგამგარული ჰეტეროსტრუქტურების აღმოჩენა.
კილბი (Kilby) ჯეკ სენგ-კლერ (1923 –) აშშ
ინტეგრალური სქემების შემუშავება.

– 2001 წელი
ვაიმანი (Weiman) კარლ (1951 –) აშშ
კორნელი (Cornell) ერიკ (1961 –) აშშ
კეტერლი (Ketterle) ვოლფგანგ (1957 –) გერმანია
ბოზე-ეინშტაინის კონდენსატის მისაღებად გაწეული შრომები.

– 2002 წელი
დავისი (Davis) რეიმონდ (1914 –) აშშ
ჯაკონი (Giacconi) რიკარდო (1931 –) აშშ
კოსიბა (Koshiba) მასაგოსი (1926 –) იაპონია

– 2003 წელი
აბრიკოსოვი () ალექსეი (1928 –) რუსეთი
ბინზბურგი () ვიგალი (1916 –) რუსეთი
ლეგეტი (Legget) ენგონი, დიდი ბრიტანეთი.

ამით გამოთავრებულ ფიზიკის დარგის ნობელისა და ლიენგოის ხის გამოქვეყნებას. შეგხსენებთ, რომ მშვიდობის და ლიტერატურის დარგების ლაურეატთა ჩამონათვალი ჩვენ არსებული წლების „ფანტაზიები“ გამოვქვეყნეთ, სრული ნუსხა კი ნობელის პრემიის ლაურეატებისა ყველა დარგში (მშვიდობა, ლიტერატურა, ფიზიკა, ფიზიოლოგია და მედიცინა, ქიმია, ეკონომიკა) შეგიძლიათ იხილოთ „ფანტაზიის“ უნივერსალური ენციკლოპედიური ლექსიკონის პირველ ტომში დანახვის სახით.

სენებელი სია მომზადდა ყველაზე ბოლოდროინდელი ელექტრონული (კომპიუტერული) საცნობარო წყაროების, კონკრეტულად კი „ენციკლოპედია-2003“-ის და „გროლი-იერი-2002“-ის მონაცემების საფუძველზე და ამდენად გააჩნია იმის პრეგენზია, რომ მსგავსი სახის ერთად თავმოყრილი მონაცემები, ამ წიგნის გარდა, არანაირ სხვა თანამედროვე ქართულ გამოცემაში არ არსებობს.

ბაბუნაშვილი და ქალაქბუნაშვილი!
ჩვენს ხელთ არსებული საცნობარო ლიტერატურაზე დაყრდნობით დანერგულ მკითხველებს, შეგიძლიათ, მივაწოდოთ ნებისმიერი (კონკრეტული თუ მოგადი) ინფორმაცია გეგმიური თუ წერილობითი სახით.
აქვე ვთხოვთ „ფანტაზიის“ გარემო შემოკრებილ ადამიანებს, რომ მოგვაწოდონ ენციკლოპედიური დანიშნულების საინტერესო მასალები ჩვენს ინტეგრირებულ სამყაროს ნებისმიერი საკითხის შესახებ, რასაც ჩვენ აუცილებლად გათვალისწინებთ შემდგომ საქმიანობაში.

აბაკანი (ყოფილი ხაკასკი) () – რუსეთის ხაკასიის რესპუბლიკის ადმინისტრაციული ცენტრი. მდებარეობს მდინარე აბაკანისა და ენისეის შესართავში ციმბირის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში (170 000 - 1999 წ.).

აბეკუტა (Abeokuta) – ნიგერიის ოგუნის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი. მდებარეობს ქვეყნის სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში (400 ათასი).

აბერდინი (ებერდინი) (Aberdeen) – შოტლანდიის გრამპიანის რაიონის ადმინისტრაციული ცენტრი, პორტი ჩრდილოეთის ზღვაზე. პირველი დასახლება აბერდინის გერმანოლოგიაზე შეიქმნა 580 წელს რომაელთა მიერ, რომლებიც მას „დევიანს“ ანუ ორი მდინარის ქალაქს უწოდებდნენ. ქალაქის სტატუსი მიიღო 1179 წელს. XII-XIV საუკუნეებში იყო შოტლანდიის მეფეთა რეზიდენცია. თანამედროვე აბერდინის „გრანიტის ქალაქსაც“ უწოდებენ აქ არსებული გრანიტის ნაგებობების გამო. შოტლანდიის სიდიდით მესამე ქალაქი (211 000 - 2000 წ.).

აბიდჯანი (Abidjan) – კოტ დ’ივუარის აბიჯანის დეპარტამენტის ადმინისტრაციული ცენტრი, ქვეყნის დე-ფაქტო დედაქალაქი, მთავარი პორტი და ყველაზე მრავალრიცხოვანი ქალაქი. 1960-83 წლებში სახელმწიფო სპილოს ძეგის ნაპირის დედაქალაქი (3 200 000 - 1999 წ.).

აბუ-დჰაბი (აბუ-შაბი) (Abu Dhabi) – არაბეთის გაერთიანებული ემირატების (დროებითი) დედაქალაქი და ამავე სახელის მქონე შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი, სპარსეთის ყურეში მდებარე კუნძულის პორტი. დაარსებულია 1760 წელს (904 000 - 1999 წ.).

აბუჯა (Abuja) – ნიგერიის დედაქალაქი 1991 წლიდან (ლაგოსის ნაცვლად). მდებარეობს ქვეყნის ცენტრალურად ცენტრალურ ნაწილში (403 000 - 1999 წ.).

აგარტალა (Agartala) – ინდოეთის ტრიპურის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი (160 000 - 1991 წ.).

აგრინტო (Agrigento) – იტალიის აგრინტოს პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი, მდებარეობს კუნძულ სიცილიის სამხრეთ ნაწილში (56 000 - 1997 წ.).

აგუასკალიენტესი (Aguascalientes) – მექსიკის აგუასკალიენტესის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი, მდებარეობს ცენტრალურ მექსიკაში (644 000 - 2000 წ.).

ადამსტაუნი (Adamstown) – წყნარი ოკეანის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში მდებარე დიდი ბრიტანეთის სამფლობელო კუნძულ პიკეტონის ადმინისტრაციული ცენტრი და ერთადერთი დასახლებული პუნქტი.

ადანა (ყოფ. სეიჰანი) (Adana) – თურქეთის ადანას ოლქის ადმინისტრაციული ცენტრი, მდებარეობს სამხრეთ თურქეთში, სმელთაშუა ზღვის მახლობლად (1 294 000 - 2000 წ.).

ადაპაზარი (Adapazari) – თურქეთის საქარაის ოლქის ადმინისტრაციული ცენტრი, მდებარეობს დასავლეთ თურქეთში, ქალაქ იზმირის მახლობლად (171 300 - 1990 წ.).

ადის-აბაბა (Addis Ababa) (ამჰარულ ენაზე ნიშნავს „ახალ ყვავილს“) – ეთიოპიის დედაქალაქი. მდებარეობს ზღვის დონიდან 2440 მეტრ სიმაღლეზე. დაარსებულია 1887 წელს იმპერატორ მენელიკ II-ის მიერ, ორი წლის შემდეგ გახდა ქვეყნის დედაქალაქი, შეცვალა რა ყოფილი დედაქალაქი ინგოგო. ადის-აბაბაში მდებარეობს აფრიკის ერთიანობის ორგანიზაციის შტაბ-ბინა (2 424 000 - 1999 წ.).

ადელაიდა (Adelaide) – ავსტრალიის სამხრეთ ავსტრალიის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი. დაარსებულია 1836 წელს. სახელი ეწოდა ინგლისის მეფე ვილჰელმ IV-ის ცოლის, ადელაიდას საპატივსაცემად (1 089 000 - 1998 წ.).

ადენი (Aden) – იემენის ეკონომიკური დედაქალაქი, ადენის მუჰაფაზის ადმინისტრაციული ცენტრი. საგრანზიტო პორტი არაბეთის ზღვაზე. 1967-1990 წლებში სამხრეთ იემენის დედაქალაქი (562 000 - 1995 წ.).

ავილა (Avila) – ესპანეთის ავილას პროვინციის (ძველი კასტილიის სამხრეთ ნაწილი) ადმინისტრაციული ცენტრი (50 000).

ავინიონი (Avignon) – საფრანგეთის ვოკლიუზის დეპარტამენტის ადმინისტრაციული ცენტრი. მდებარეობს ქვეყნის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში, პროვანს-ალპები-ლაჟურდოვანი ნაპირის რეგიონში. 1348 წლიდან საფრანგეთის დიდ რევილუციამდე რომის პაპების საკუთრებას წარმოადგენდა (86 000 - 1999 წ.).

აიჯაული (Aizawl) – ინდოეთის მიზორამის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი (155 000 - 1991 წ.).

აკარიგუა (Acarigua) – ვენესუელას პორტუგესას შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი, მდებარეობს ქვეყნის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში (131 000 - 1990 წ.).

აკიტა (Akita) – იაპონიის აკიტას პრეფექტურის ადმინისტრაციული ცენტრი. მდებარეობს კუნძულ ჰონსიუს ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში (313 000 - 2002 წ.).

აკრა (Accra) – განის დედაქალაქი 1957 წლიდან. პორტი ატლანტის ოკეანის გვირგვინის ყურეში. დაარსებულია XVI საუკუნეში (1 904 000 - 1998 წ.).

ალბა-ლულია (Alba-Lulia) – რუმინეთის ალბას ქუდიის ადმინისტრაციული ცენტრი, მდებარეობს ქვეყნის ცენტრალურ ნაწილში (72 000 - 1989 წ.).

ალესანდრია (Alessandria) – იტალიის ალესანდრიის პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი მდებარეობს ჩრდილოეთ იტალიაში, პიემონტის პროვინციაში (91 000 - 1997 წ.).

ალექსანდრია (Alexandria) – ეგვიპტის ალექსანდრიის მუჰაფაზის ადმინისტრაციული ცენტრი, ქვეყნის მთავარი პორტი ხმელთაშუა ზღვაზე. დაარსებულია ძვ.წ.ად. 332-331 წლებში ალექსანდრე მაკედონელის მიერ. ძვ.წ.ად. 305-30 წლებში ეგვიპტის დედაქალაქი (3 328 000 - 1998 წ.).

ალექსანდრია (Alexandria) – რუმინეთის გელეორმანის ქუდიის ადმინისტრაციული ცენტრი. მდებარეობს ქვეყნის სამხრეთ ნაწილში (53 000 - 1986 წ.).

ალჟირი (ალ-ჯაზირი) (Algiers) – ალჟირის დედაქალაქი, ქვეყნის ეკონომიკური და კულტურული ცენტრი, პორტი ხმელთაშუა ზღვაზე. დაარსებულია ფინიკელების მიერ და თავიდან იკომიუმად იწოდებოდა, X საუკუნეში ალაღინეს არაბებმა (1 520 000 - 1998 წ.).

შენიშვნა: შემოთმთგანალი გექსტის სტატისტიკური მონაცემები გარკვეულწილად ეწინააღმდეგება ჩვენს მიერვე გამოცემული უნივერსალური ენციკლოპედიური ლექსიკონის მონაცემებს. ამის მიზეზი კი ის გახლავთ, რომ ლექსიკონზე მუშაობისას ჩვენ ვსარგებლობდით 2000-2001 წლების გამოსული რუსული ენციკლოპედიებით, ამჟამად კი ხელთ გვაქვს 2003 წლის ინგლისური ენციკლოპედია, სადაც მთლიან უახლესი ინფორმაცია თავმოყრილია. ასე რომ, თავად შეგიძლიათ შეიგნოთ შესწორებანი თქვენს კუთვნილ საცნობარო ლიტერატურაში.

მოგხსენებთ, წელს ჩვენ დავიწყეთ „ერთი მსახიობის ბიოგრაფიის“ სერიის გამოცემა და უკვე ოთხი ასეთი ბროშურა გამოვეცით. მალე მათ რიცხვს კიდევ ორი შევმატებთ. დღეიდან ვიწყებთ ერთი მათგანის გეჟსტის ბეჭდვას...

**ოჯახი
ბავშვობის წლები**

ევგენი ლეონოვი საშუალო შემოსავლის მქონე ერთ გიპიურ მოსკოვერ ოჯახში, 1926 წლის 2 სექტემბერს დაიბადა. მათი ოჯახი, იმ ეპოქისდა შესაბამისად, ჩვეულებრივ კომუნალურ ბინაში ცხოვრობდა და ორ პაგარა ოთახს ფლობდა.

ბინა ყოველთვის უამრავი ხალხით იყო სასვე, ყველგან, გასწვრივ და განივად, არამოსკოველი სტუმრებისათვის ნაირგვარი სახელდახელო საწოლები იყო გაშლილი. ლეონოვის დედა, ანა ილინიშნა, კეთილი და სტუმართმოყვარე ქალი გახლდათ და ათასგვარ შორეულ თუ ახლობელ ნათესავს ყოველთვის სიხარულით მასპინძლობდა და ეს უკანასკნელნიც ამ ორ პაგარა ოთახში თავს ლაღად და მხიარულად გრძნობდნენ.

პაგარა ექნია ლეონოვის ბავშვობის წლები, როგორც იმ ეპოქის ბიჭუნას შეეფერებოდა, რა თქმა უნდა, მფრინავობაზე ოცნებას შეეღია. მაშინ მთელი საბჭოეთი, დღიან-პაგარიანად, თავისი უშიშარი „მეგობრებით“ - ჩკალოვით, ბაიდუკოვით და ბელიაკოვით - ამყობდა, რომლებმაც არაერთი განსაკვირვებელი გადაფრენა განახორციელეს. მფრინავობაზე ოცნებას, ასე ვთქვათ, შინაური მიხეზეიც გააჩნდა: ოჯახის

უფროსი, პაველ ვასილიევიჩი, საავიაციო ქარხანაში ინჟინრად მუშაობდა და შვილებს, ექნიას და კოლიას, ბევრ საინგერესოს უამბობდა თვითმფრინავების თუ სახელოვანი ავიაკონსტრუქტორების შესახებ. ასე რომ, ბიჭუნებიც „ასაფრენად“ ემზადებოდნენ. (სხვათა შორის, ევგენის ძმა, ნიკოლაი ლეონოვი, დღემდე ავიაციამში მუშაობს).

ომის დაწყების პერიოდისათვის ევგენი ლეონოვს შვიდი კლასი ჰქონდა დამთავრებული (მის დასახიათებაში მასწავლებლებს ჩაუწერიათ - „ძალიან კეთილი და კარგი ბიჭია, მაგრამ მეგისმეგად მანგიაო“) და მან საავიაციო ქარხანაში ხარაგის შევირდად დაიწყო მუშაობა, რადგან ომის წლებში ლეონოვების მთელი ოჯახი ამ ქარხანაში მუშაობდა, ევგენი კი პარალელურად სერგო ორჯონიკიძის სახელობის საავიაციო გექნიკუმშიც სწავლობდა.

ვერაფერს იგყვი! – ასეთი ბავშვობა და ცხოვრება სამსახიობო ხელოვნებისათვის ნამდვილად ვერავის მოამზადებდა, თუმცა, როგორც ლეონოვის ვაჟი ანდრეი იგონებს,

მამას არაერთხელ გაუხსენებია ასეთი რამ: „მეხუთე კლასიდან დრამატულ წრეში ვიყავი ჩაბმული, ჩვენ თავად ვონზავლით ვოდევდებულს და თავადვე ვასრულებდით როლებს. მე მაშინვე მიყვარდა ნაირგვარი გრემასით მაყურებლის გაცინება, თუმცა შეიძლება ჩვენი აუდიტორია მხოლოდ იმიტომ იცინოდა, რომ მრგვალი და ბრიყველი სახე მქონდა... ვინ იცის?!“

ევგენი ლეონოვის სხვა ახლობლები ასეთ ფაქტებსაც იხსენებენ:

„ქენიას ისეთი სიცილი ჰქონდა, რომ შეუძლებელი იყო მხიარულებაში არ აპყობოდი. ცირკში ხომ მის გვერდით ჯდობა ერთ რამედ ღირდა, რადგან კლოუნების გამოსვლისას იგი ისე იცინოდა, რომ მოგჯერ მაყურებელი არევისაკენ მშერას თავს ანებებდა და ყველანი გადამდები სიცილით ახარხარებული ბიჭუნასკენ გაბრწყინებული თვალებით იმბირებოდნენ.“

სხვათა შორის ასეთივე სიცილი ჰქონდა ექნიას დედასაც, რომელიც მთხრობელის განსაკუთრებული ნიჭითაც ყოფილა დაჯილდოებული. ზღაპრულად ხოლმე - კომუნალურ ბინაში თავშეფარებულ უამრავ ხალხს შემოიკრებდა ეს ქალი და დაიწყებდა წარსულის ამბების თხრობას. ასეთ დროს ძნელი იყო სიცილისაგან თავი შეგუკავებინა და შინაურთაში მას „ჩვენს არგისგადაც“ კი მოიხსენიებდნენ.

...ევგენი ლეონოვის არგისგული ფესვების ძიება შორს წაგვიყვანს, ამიტომ მის პირად ცხოვრებას მივუბრუნდეთ და ასე დავასკვნათ:

„მან თავად აღმარდა მსახიობი საკუთარ თავში.“

ნათქვამია - „როცა მარბაზნები გრუხუნებენ, მუშები სდუმანო“, მაგრამ ევგენი ლეონოვში ჩაბუდებული „მუზა“ ღუმელს არ აპირებდა და თავის მფლობელს მოსვენებას არ აძლევდა. ამიგომაც, 1941 წლის შემოდგომის ერთ მოქუფურულ დღეს ექნიამ ქარხანაში მისი კუთვნილი სამუშაო დროის 12 საათი ჩაასრულა, სათხილამურო დაბამბული შარვალი ამოიცვია, ყურებიანი ქუდი ჩამოიფხაგა და თეატრალური სტუდიის საძებნელად გავიდა საომრად გამზადებულ მოსკოვში. სტუდია კი იპოვა მან, მაგრამ ერთადერთი სანუგეშო, რაც მას იქ უთხრეს, იყო ის, რომ საშუალო განათლების მიღების გარეშე თეატრში მხოლოდ სცენის მუშად თუ შეძლებდა მუშაობას და, თუ ბედი

გაუღიბებდა, სცენამდეც გაუშვებდნენ უსიგყო როლების შესასრულებლად.

დაუბრუნდა ექნია ქარხანას და საავიაციო გექნიკუმშიც განაგრძო სწავლა, ხანდახან იმასაც კი გაიოცნებებდა ხოლმე - ქარხნის ღირექტორი ვახუბერი, მაგრამ რაღაც შეუცნობი შინაგანი ხმა გამუდმებით ჩასძახოდა – „არ არისო ეს შენი საქმე“ – და ისიც განაგრძობდა მოყვარულ მსახიობთა დასში თამაშს, კონცერტებზეც გამოდიოდა სოლო ნომრებით, აუდიტორიას ჩხუთის და მომხეჩკოს მოთხრობებს უკითხვდა, არც თავის საყვარელი ბლოკის და ესენინის ლექსებს იგოვყებდა და მეგობართა წრეში „ჩვენი არგისგის“ გიტუღითაც სარგებლობდა, მაგრამ ეს არ იყო ის, რასაც მისგან „მუზა“ ითხოვდა.

ძალიან ხული!

ლეონოვის მთელ სანათესავოში ერთადერთი კაცი მოიძებნებოდა, ვისაც, ასე თუ ისე, შეხება ჰქონდა ხელოვნებასთან, ეს მისი ბიძია გახლდათ (დედის მხრიდან) – იგი ხელოვნების საქმეთა ერთ სარაიონო კომიტეტში რაღაც თანამდებობაზე მუშაობდა და სწორედ მასში ხელაგა იმედის ნაპერწკალს ექნია. ერთ მშვენიერ დღეს ეს „ხელოვანი ბიძია“ სტუმრად მივიდა მათთან და თანხმობა განაცხადა დისშვილის დეკლამაციისათვის ესმინა და ემშირა. ექნიამ დიდი პაითოსით დაიწყო

“

”

...და ერთი წუთის შემდეგ მსმენელი აუდიტორიის ნახევარზე მეტი ისე ხარხარებდა, რომ ლამისაა სკამიდან გადმოცვივნილიყვნენ, მაგრამ ექნიამ მაინც ვაჟკაცურად ჩაათავა მაიკოვსკის „საბჭოთა პასპორტის ლექსი“ და ასეთი განაჩენი მოისმინა მთავარი ექსპერტისაგან (ეს ის ბიძია გახლდათ, რომელიც სიცილისაგან თვალები მომდგარ ცრემლს კოსტუმის სახელოთი იწმენდა): „ძალიან ცუდი, ძალიან! კულტურა გაკლია შენ... წადი, თეატრებში იარე და განათლება მიიღე!“

* * *

ექნიას მხბბი-უყვარდა ძალიან, იჯდა კიბის საფეხურებზე, გიროდა მსახიობებთან ერთად და თრთოდა კაჩალოვის, გარხანოვის, გარასოვას და მათი მსგავსების სახელების სხენებაზე.

1943 წელს ლეონოვმა გაიგო, რომ მოსკოვის თეატრალურმა სტუდიამ მიღება გამოაცხადა და გადაწყვიტა, ერთხელაც ეცადა ბედი. რის ვაივავლაბით დაითანხმა თავისი ძმა, რომ ერთი დღით მისთვის პიჯაკი ეთხოვებინა და მიმღები კომისიის წინაშე მომხეჩკოს ერთი მოთხრობით წარდგა, რომელსაც საავიაციო გექნიკუმის აუდიტორია გამოს გრიალით და „ვაშას“ ძახილით უსმენდა, მაგრამ თეატრალებმა ეს მონოლოგი სამარისებური სიხუმით აღიქვეს... რეაქციის ნასახიც არ ეგყობოდათ სახეზე. ამას თავამიანი კითხვა მოჰყვა:

„ - კიდევ იცით რამე?“

„ - ვიცი... ჩეხოვი!... მაგრამ ეს, ალბათ, უარესი იქნება...“

მისდა გასაოცრად, სწორედ ამ რეპლიკამ გააიცინა კომისია...

მოამზადა ალექსანდრე ელერდაშვილმა ვაგრძელება შემდეგ ნომერში

**ევგენი
ლეონოვი**

